RIIGI PLANEERINGUD

Harju maakonna maavarade teemaplaneering

Vabariigi Valitsus algatas 23.12.2021 korraldusega nr 447 Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise (KSH). Planeeringu eesmärk on koostöös kogukondade ja kohalike omavalitsustega kaardistada ning leppida kokku alad ehitusmaavarade uurimiseks ja kaevandamiseks, et panustada varustuskindluse tagamisse aastani 2050 ning määrata alade prioriteetsus. Samuti seatakse tingimused ja suunised kaevandamisega seotud tegevuste negatiivsete mõjude leevendamiseks ja kaevandatud alade korrastamiseks.

Teemaplaneeringu põhilahenduse avalikustamine

Teemaplaneeringu põhilahendus on valmis ja on tulenevalt 13.06.2026 jõustunud planeerimisseaduse muudatusest avalikul väljapanekul. Ajavahemikus 14.09 - 14.10.2026 on kõigil huvilistel on võimalik lahendusega tutvuda, materjalid, sh kooskõlastused ja arvamused on kättesaadavad **SIIN**. Arvamusi ja ettepanekuid oodatakse kuni 14.10.2026 aadressile Suur- Ameerika 1, 10122 Tallinn või e-postile **info@mkm.ee** .

Pärast väljapaneku lõppemist korraldatakse avalikud arutelud, mille toimumise aeg ja koht teavitatakse jooksvalt.

Miks on maavarade kasutust vaja planeerida?

Et sõlmida ühiskondlik kokkulepe maavarade kaevandamise osas ja tagada seeläbi inimestele kindlustunne ja ettenähtavus uute riigi huvides kaevanduste avamise ja olemasolevate laienemise osas ning anda vajalikku infot riigile tagamaks ehitusmaavarade varutuskindlus. Planeeringu koostamise raames kaalutakse erinevaid huve ja hinnatakse kaevandamisega kaasnevaid looduskeskkonna, sotsiaalmajanduslikke ja kultuurilisi mõjusid, et valida kaevandamiseks eri huvidest lähtudes sobivaimad kohad ja näha ette mõjusid leevendavad meetmed. Ehitusmaavarasid kasutatakse kõigile vajalike uute teede, taristuobjektide ja hoonete ehituseks. Ühiskonnale piisavas koguses maavarade tagamise kõrval peame aga samuti jälgima, et kaevanduse lähedal elavate inimeste ega looduse heaolu ei kannataks.

Planeeringuga määratletakse riigi huvi, mis ei tähenda, et kaevandamine planeeringuga kehtestatud aladest väljas pool oleks välistatud. Planeeringulahendusest väljas pool otsustab kohalik omavalitsus kaevandamise lubamise üle ja seal strateegiline riigi huvi kaevandamise osas puudub.

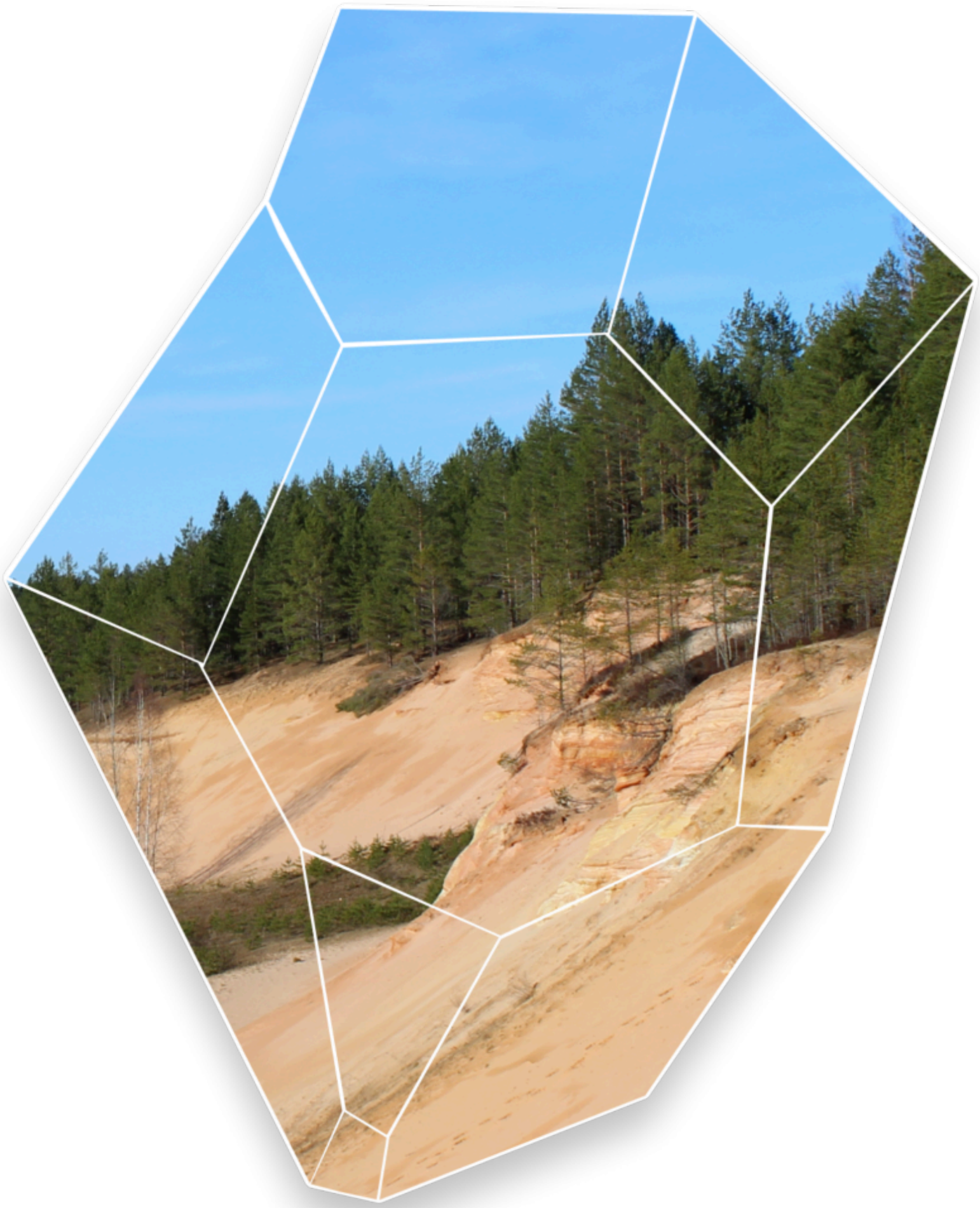

Teemat tutvustavad lühivideod:

Kuidas ja milleks koostatakse Harju maakonna maavarade teemaplaneeringut (Agnes Lihtsa)

Milliseid ehitusmaavarasid milleks on vaja ja kuidas maakonnaplaneering leiab nende kaevandamiseks sobivaid alasid (Erki Vaguri)

Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu ko
Ruumiline planeerimine

Vaadake:

Millest lähtume?

Maavarade planeeringu fookuses on peamised ehitusmaavarad nagu kõrge- ja madalamargiline lubjakivi, ehitus- ja täiteliiv ning kruus. Meil on olemas üldine pilt sellest kui palju maavarasid vajab meie ühiskond, et katta kõik vajadused lähema 25 aasta jooksul. Planeeringu koostamisel on peamiseks väljakutseks tuvastada sellised alad, kus kaevandamine avaldaks vähem negatiivseid mõjusid loodusväärtustele ja inimestele. Metoodika rakendamise käigus leitud alad arutame kõigi osapooltega läbi, et saavutada ühiskondlik kokkulepe ja erinevate huvidega arvestav tasakaalustatud lahendus.

Ehitusmaavarade varustuskindluse tagatuse ülevaade Kliimaministeeriumi veebilehel

Metoodika

Metoodika põhineb sobimatute alade välistamisel lähtuvalt olemasolevatest piirangutest. Põhikriteeriumite ülesanne on leida maakonnas kaevandamiseks sobilikud alad ja alamkriteeriumitega seatakse sobilikud alad kasutuselevõtmise olulisuse järjekorda. Sama alade kategoriseerimise metoodikat saab kasutada erinevate maavarade korral.

METOODIKA PÕHIKRITEERIUMID

- Keskkonnakaitselised piirangud (näiteks Natura alad, rohevõrgustik või vääriselupaigad). Arvesse on võetud kõik õigusaktidest tulenevad piirangud ja keskkonda vaadatakse laiemalt, kui ainult looduskeskkond.
- Sotsiaalsed mõjud, ehk kaevandamisel tekkivad mõjud, mis kirjeldavad ühiskonna aktsepteerimist kaevandamistegevusele, näiteks müra ja tolmu levik, mõju veerežiimile ja kvaliteedile.
- Maavarade olemasolu.

ALAMKRITEERUMID

- maavara teadaolev või eeldatav kvaliteet;
- kaugus tõmbekeskusest (ehitusmaterjalidel) ja võimaliku tootmisala pindala (turvas);
- mõju teedevõrgule.

Ühiskondlik hüve

Kõikidest ehitusmaavaradest, mida Eestis kaevandatakse, kasutab riik ühiskonna hüvanguks suurusjärgus kuni 80% ise. Riik ehitab ja hooldab ühiskonnale vajalikku taristut ning hooneid. Riigi järel on teine ehitusmaavarade tarbija kohalik omavalitsus, kes ehitab ja hooldab kohalikke teid ning viimasena tulevad ehitusmaterjali tootjad.

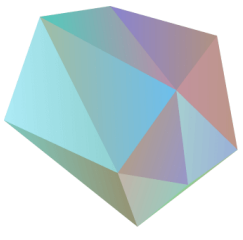

Parem varustuskindlus

Planeeringuga antakse ülevaade Eestis tekkivatest materjalidest, mida oleks võimalik kasutada ehitusmaavarade asemel. Kogutud informatsiooni saab kasutada ehitusmaavarade varustuskindluse tagamise analüüsimisel ja edasiste otsuste tegemisel.

Selgus ja koostöö

Seda, kus maavarad paiknevad, me muuta ei saa - selle on määranud geoloogiline ajalugu. Kuid me saame parandada maavarade kaevandamise protsessi ja kultuuri, et kõigil seotud osapooltel oleks selge, kus, millistel tingimustel, kuidas ja kui kaua kaevandamine toimuda saab.

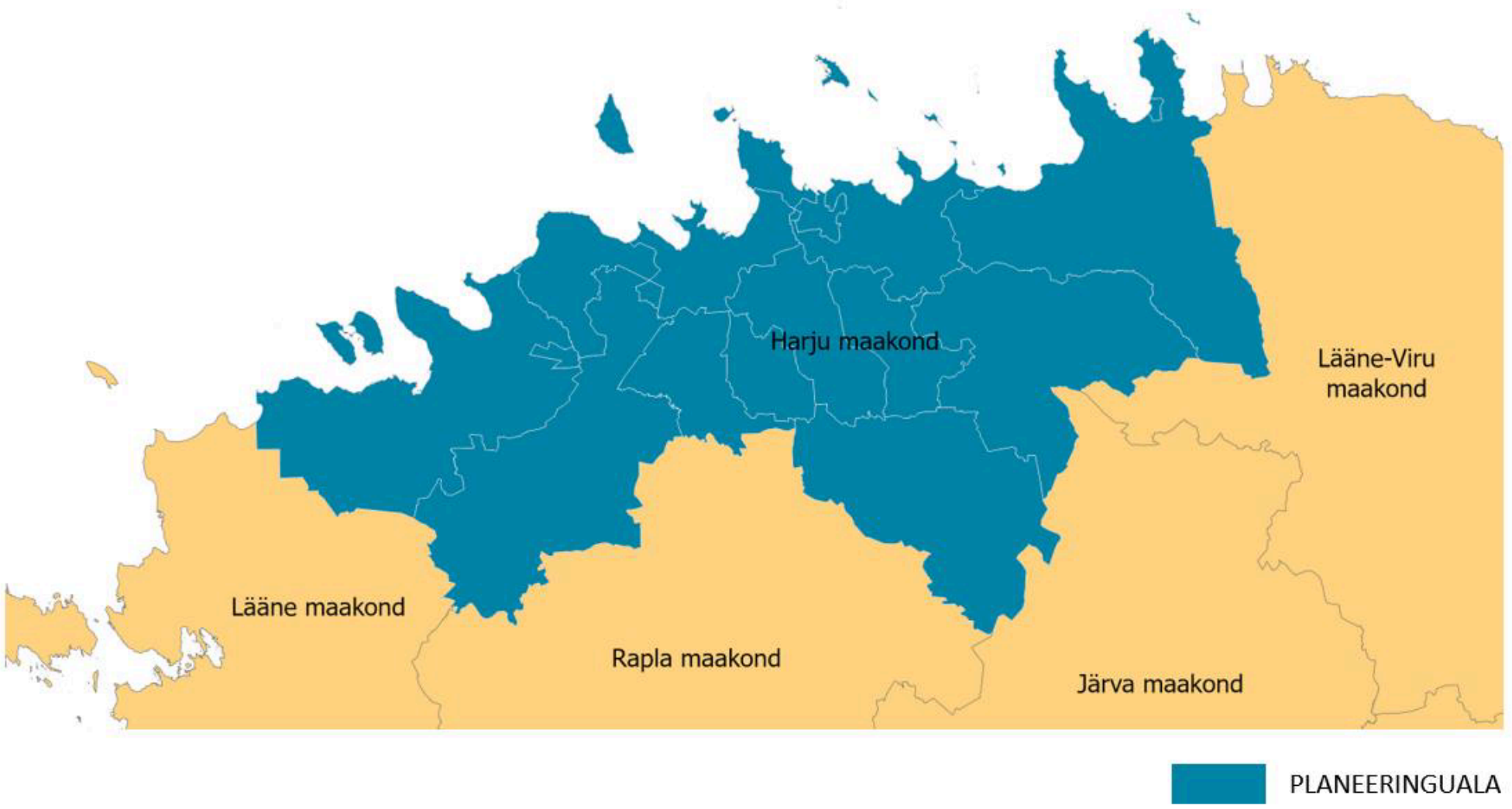

Planeeringuala

Teemaplaneeringu ala hõlmab kogu Harju maakonna territooriumit pindalaga 4333 km^2. Sinna kuulub kokku 16 omavalitsust: Keila linn, Loksa linn, Maardu linn, Tallinna linn, Anija vald, Harku vald, Jõelähtme vald, Kiili vald, Kose vald, Viimsi vald, Saue vald, Saku vald, Rae vald, Lääne-Harju vald, Kuusalu vald ja Raasiku vald. Täpsete asukohtade ja planeeringulahendusega saab tutvuda **Kaardirakenduses** ja alamlehel **Dokumendid**.

Ajakava

Kontakt

Projektijuht

Agnes Lihtsa
agnes.lihtsa@mkm.ee
+372 5819 0538

Meediakontakt

Geili Heinmaa
geili.heinmaa@mkm.ee
+372 5850 3951

Viimati uuendatud 14.09.2026

Kas sellest lehest oli abi? *

Jah Ei